

Posudek na bakalářskou práci

☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Petra Frýdlová, Ph.D. <hr/> Datum: 28.5.2014
Autor: Adam Tureček	
Název práce: Hormonální kontrola pohlavního dimorfismu ve velikosti těla u obratlovců	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Předložená bakalářská práce Adama Turečka stručně vysvětluje, co je to pohlavní dimorfismus, jaké jsou předpokládané evoluční příčiny vzniku pohlavní dvojtvárnosti ve velikosti (SSD) a jak probíhá ontogeneze SSD. Podrobněji se pak zabývá hormonální kontrolou SSD. Jsou zde zmíněny metody hormonálních manipulací a dále jak působí na růst a ontogenezi SSD jednotlivé druhy hormonů. Autor se v práci snaží hledat obecný proximální mechanismus působící na vznik SSD.	
Struktura (členění) práce: Bakalářská práce je logicky členěna, obsahuje tradiční Abstrakt v českém a anglickém jazyce, Úvod, dále tři kapitoly zabývající se 1) Pohlavním dimorfismem, 2) Evolucí a ontogenezí SSD a 3) Hormonální kontrolou SSD. Následuje Závěr a Použitá literatura.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? V předložené práci bylo čerpáno z úctyhodných 104 publikací, z toho 4 monografie. Literární zdroje jsou v textu citovány správně, na některých místech jsem však citace postrádala (například hned v úvodu). V přehledu použité literatury jsou prameny citovány také správně, někde chybí tečky za zkratkami časopisů. Nepodařilo se mi dešifrovat, co znamenají dvě hvězdičky u citací na straně 18. Autor čerpal převážně ze starších manuskriptů, čekala bych více citací recentních publikací. Studií zabývajících se manipulativními pokusy s hladinami hormonů bude jistě více. Avšak rozsah bakalářské práce je omezen, nelze to tedy autorovi příliš vyčítat.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Práce obsahuje pouze tři obrázky, žádné grafy ani tabulky. Autor zmiňuje důležitost sledování růstových křivek pro popis ontogeneze SSD. Mohl tedy například práci doplnit o obrázky, jakým způsobem může SSD v ontogenezi vznikat. V textu se často objevují jednopísmenné opuštěné spojky či předložky na koncích řádků. Překlepů jsem našla jen minimum. I přes to by si text zasloužil důkladnější přečtení a opravení některých slov, která jsou v jiném pádu, než mají být. Práce se díky těmto chybám stává hůře stravitelná. Některá souvětí jsou navíc značně kostrbatá, čímž vzniká problém porozumět významu textu. Abstrakt v angličtině obsahuje drobné chyby.	

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

I přes některé výhrady, především k jazykové úrovni textu, se mi předložená bakalářská práce vesměs líbí. Obdivuji, že autor dokázal vybrat stěžejní práce týkající se problematiky SSD, která je velmi rozsáhlá, a srozumitelně je rekapitulovat na třech stránkách. I následující část týkající se hormonální kontroly muselo být náročné prostudovat a neutopit se ve velkém množství publikací. Autor shrnuje, jaké existují hormony ovlivňující růst, jaký je jejich průběh syntézy, na co a kde působí. Tuto, pro mě spíše nudnou část práce, vyváženě doplňují příklady manipulativních pokusů a kazuistik, kdy jsou hormony produkovány nadbytečně či nedostatečně. Bakalářská práce má za cíl naučit studenta pracovat s literaturou a donutit ho zorientovat se v problematice, které se hodlá obvykle následně věnovat již prakticky v navazujícím magisterském studiu. Adam Tureček výše zmíněné zvládl.

Otázky a připomínky oponenta:

1. Práce se věnuje hormonální kontrole SSD u obratlovců. V kapitole 1.1 Pohlavní dimorfismus ve velikosti (SSD) je popsáno, jaký směr má SSD u savců, ptáků, plazů a obojživelníků a zároveň jsou zmíněny výjimky. Postrádám tu však zmínku jak je tomu u ryb. Proč? Mohl by to autor napravit?
2. V kapitole 2.1 je definice Renschova pravidla trochu nepřesná. Může ji autor uvést přesně? Případně i zde mohl doplnit práci o obrázek, ze kterého lze definici Renschova pravidla snadno pochopit.
3. V kapitole 2.2 je hojně používané sousloví „věková dospělost“. Sama bych asi zvolila jiný překlad, například „věk, kdy dospívají“ či „stáří, ve kterém dospívají“.
4. V kapitole 3.2.1 jsou uvedeny dávky methyltestosteronu podávané kaprům nejprve v mg/kg potravy. Následně jsou zmiňovány dávky v jiných jednotkách (ppm), které nejsou vysvětleny. Jednalo se o překlep?
5. V kapitole 3.3 na konci a pak ještě jednou v závěru autor popletl zkratky MBSSD a FBSSD, ačkoliv původně byly v kapitole 2.1 vysvětleny a použity správně.
6. V posledním odstavci kapitoly 3.3 autor shrnuje poznatky o hormonálním působení na SSD. Zdá se, že dosud nebyly provedeny studie, kde by se sledovaly hladiny estrogenů v souvislosti se vznikem SSD. Myslel tím autor, že to nebylo zatím provedeno na plazech nebo i na ostatních skupinách obratlovců (což by mi přišlo dost zářející)? U plazů bych tomu i věřila a autor má tedy skvělou příležitost vyplnit tuto mezeru plánovanými manipulativními pokusy v navazujícím magisterském studiu.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

x výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukas.kratochvil@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, Praha 2.